

Общински вестникъ Велико Търново

Абонаментъ:

За общини и редакции въ замѣна
За учреждения и частни лица за:
година 50 лв.
За 1/2 година 30 лв.

Такси за обявления:

1. Прист., общ. и държ. 50 ст. на дума.
2. Частни лица . . . 1 лв. на дума.
3. За хроничиране . . 5 лв. на редъ.
4. Венчални и годежни . . 50 лева.
5. Извест. за благотв. цели бесплатно.

:: Официално издание. Излиза на 1. и 15. всѣки месецъ. ::

**По случай 50 годишнината отъ освобождението на
гр. В.-Търново.**

Царю Освободителю!

Царь Освободитель!.. Туй име обайно
У насъ вредъ се носи изъ уста въ уста,
Прескача предѣли, въ движенье без-
крайно,
И съ благоговенье изпълва свѣта.

Свободнитѣ вече съ любовь то опива
Къмъ братския руски велики народъ,
На роба въ душата надежда то влива
За по-добра участь — човѣшки жи-
вотъ.

Емблема на правда, любовь, състра-
данье,
Царю, ти дари ни съ нечутъ даръ
великъ,
И ние въ замѣна за туй ти даянье,
Въ сърдце си врѣзахме свещений
ти ликъ

Д. К. Поповъ.

И. Кожинъ.

Александър II. — Царя Освободителя.

Александър II, първороденъ синъ на Императора Николая I, се е родилъ въ Москва на 17 априль 1818 г. Негови възпитатели били генералъ Мердеръ и знаменития поетъ Василий Жуковски, който е привѣтствувалъ раждането на бъдещия царъ съ поетическото пожелание:

„Да встрѣтитъ онъ обильный чествомъ въкъ,
Да славнаго участникъ славный будетъ
И на чредѣ высокой не забудетъ
Святѣйшаго изъ званій: человекъ!“

Безъ съмнѣние, влиянието на двамата високо надарени, просвѣтени и хуманни възпитатели върху младото сърдце на царствения възпитаникъ е било най-благоотворно. Наследникътъ на царския тронъ е слушалъ отъ възпитателитъ си само гласътъ на правдата, и на чистото безкористие. Тъ вселиха въ неговата душа пламенния идеализъмъ и високо-то съзнание на царствения дългъ къмъ народа.

Възшествието на Александра II на престола е станало на 19 февруарий 1855 год. при много тежки обстоятелства. Кримската война се развила неблагоприятно за Русия, въпреки проявеното при защитата на Севастополъ мъжество на руския войникъ. Спорѣдъ известнитъ думи на писателя Кони, войната противъ Англия и Франция била и тържество на външнитъ неприятели и побѣда на вътрѣшнитъ крадци. Нанесения на националното самолюбие ударъ е пробудилъ въ обществото ясното съзнание, че Русия се нуждае отъ коренни социални и политически преобразования. Начело на това преобразователно движение застава самия императоръ.

Ерата на обновлението на руския животъ се започва съ ликвидирането на страшното въковно зло на крепостното робство.

Освободителната идея отдавна бѣше провъзгласена отъ руската интелигенция. Достатъчно е да напомнимъ славнитъ имена на Радищевъ, Грибоѣдовъ, Пушкина, Бѣлински, Ивана Тургенева. Обаче това идейно течение винаги е срѣщало отпоръ въ консервативната дворянска срѣда. Затова освободителното дѣло дълго време не е излизало отъ тайнигъ на държавната канцелария. Великата заслуга на Императора Александра II се състояла именно въ това, че, въпреки мнението на болшинството съветници, царя е пренесълъ въпроса на гласно и всенародно обсъждане. Историческата реформа се извърши благодарение на царската воля. Съ манифеста отъ 19 февруарий 1861 г., 22 милиона роби бѣха повикани къмъ граждански животъ и къмъ свободенъ трудъ.

Следъ освобождението на робитъ—селяни въ

Русия, Великия Императоръ трѣбваше да премахне разнообразнитъ исторически остатъци на крепостния режимъ, които тежаха надъ руското общество и стесняваха неговото стопанско и културно развитие. Високиятъ държавнически умъ на Александра II, неговото хуманно сърдце, се проявиха въ цѣль редъ законодателни реформи, целящи гражданското и политическото превъзпитание на народа въ духътъ на модерна европейска страна. Блѣскавото политическо и културно-икономическо развитие на Русия презъ царуването на Александра II и Николая II бѣше плодъ отъ прилагането на новитъ сѣдебни устави, законитъ за народното образование, градското и земското самоуправление, печата, финанситъ и военното управление, създадени отъ царъ Александра II и неговитъ сподвижници.

Царуването на императора Александра II е било богато, не само по отношение на вътрѣшнитъ реформи, но сѣщо се е отличавало съ голѣма военна дейность.

Най-славниятъ воененъ подвигъ на императора Александра II е била войната 1877—1878 год. Тежката сѣдба на България, дето въ цѣлата си необузданостъ върлуваше турския гнетъ и произволи, отдавна привлечаше вниманието на руския народъ и Руския Императоръ. Когато доведени до отчаяние герои на българската свобода взеха оружие и съ кръвта си оросиха поробената си родина, цѣла Европа бѣше обзета отъ съчувствие къмъ страданията на българския народъ, но най-силно и най-деятелно това съчувствие се прояви братска Русия. Общественото мнѣние въ Русия високо искаше война противъ притеснителитъ. Най-достойния изразителъ на руското сърдце, разумъ и воля Императоръ Александъръ II повикалъ тогава руския народъ къмъ жертвения подвигъ. Тази свещена война за свободата на братския славянски народъ покри съ нетлѣнна слава руската армия и нейния вѣнценосенъ Вождъ. Съ Санъ-Стефанския договоръ Българския народъ биде изведенъ отъ историческата си тъмница къмъ свобода на национално и държавно битие. Споменътъ за Царь-Освободителя е трайна духовна връзка, която ще съединява двата братски народа, руситъ и българитъ, докато живѣе славянската взаимность.

Сѣдбата не позволи на Великия Царъ да завърши своята държавна дейность съ даряване конституция на руския народъ.

Той умрѣ, за велико нещастие на Руския Народъ, въ деня на подписването ѣ, 1-ви мартъ 1881 год., убитъ отъ злодѣйската ръка на терористическата организация.

Ст. Н. Коледаровъ — София.

Наши бележити съграждани.**† Проф. Георги Н. Златарски.**

Георги Н. Златарски е роденъ на 25 януарий 1854 г. въ гр. В.-Търново. Баща му, Никола Златарски, родомъ отъ с. Златарица, Г.-Орѣховско, е заслужилъ дѣецъ по духовното ни възраждане и прѣвъ учителъ по модерно учение и българско писмо въ В.-Търново, — единъ отъ най-близкитѣ сътрудници на народния учителъ Неофитъ Рилски. Следъ учителствуванието си стария Златарски е билъ дълги години секретаръ на В.-Търновската община и, като такъвъ, самъ е ръководилъ работитѣ на общината. Презъ това време той е участвувалъ дѣятелно въ изгонването на грѣцкитѣ владѣици, както това се вижда отъ кореспонденцията му съ представителитѣ на В.-Търновската община въ Цариградъ.

Следъ изгонването на грѣцкия владѣика отъ В.-Търново, нему било повѣрено да води дѣлата на митрополията до идването на първия митрополитъ българинъ. Скоро следъ това, а именно на 5 септемврий 1875 г. той се поминалъ на 52 годишна възраст.

Майката на покойния професоръ Златарски, Анастасия, родомъ отъ гр. В.-Търново, отъ старъ търговски родъ, била жена рѣшителна и остроумна. Дълги години тя е живѣла при своитѣ синове, но отъ влечение по своя роденъ кжтъ, тя се прибрала и на 1 февруарий 1906 г. починала въ В.-Търново.

Родителитѣ на покойния проф. Златарски сж имали освенъ него още четире деца: Александръ, висшъ чиновникъ, Виктория, омжжена за виденъ В.-Търновски търговецъ и гражданинъ, Илия Петровъ; Стефанъ, генералъ-майоръ на руска служба, и Василь, професоръ по българска история при нашия университетъ, сжщо достоенъ братъ на Геор-

гия Златарски. Покойния Георги бѣше втори по възраст.

Георги Н. Златарски е получилъ първоначалното си образование въ родния си градъ дето свършилъ и първи класъ.

Като дете той билъ много живъ, пѣргавъ и буенъ. Обичалъ да се бие съ турчетата и самъ е повелѣи водилъ българчета ученици да гонятъ грѣцкия владѣика отъ В.-Търново. Отъ тоя подвигъ се е върналъ въ кжщи безъ обуца.

Въ тая ученическа възраст той ималъ хубавъ

и силенъ дискантъ; затова баща му го водилъ съ себе си въ черквата Св. Никола да пѣе. Поради това придружавалъ и енорийския свещеникъ изъ града, когато ходелъ да рѣси, и носелъ менчето съ вода. Навикналъ отъ дете да посещава църквата и да придружава свещеници, той обикналъ свещеническото звание и е ималъ желание да стане свещеникъ. Въ зрѣлата възраст често си спомнялъ тия приятни часове и дни отъ детския животъ и съ силния си гласъ, теноръ първи, обичаше да пѣе църковни пѣсни въ семейни и приятелски кръгове.

Баща му Никола полагалъ голѣми грижи и старания да да-

де на синоветѣ си по-високо образование. Чрезъ кръстника на децата си хаджи Николи Минчооглу, представителъ на В.-Търновци по черковния въпросъ и членъ на държавния съветъ въ Цариградъ, той успѣлъ да настави най-голѣмия си синъ Александра въ медицинското училище въ Цариградъ.

По препорѣка и настояване на сжщия влиятеленъ кръстникъ и Георги е билъ приетъ безплатно въ императорския лицей въ Цариградъ. Въ това срѣдно училище, въ което сж се учили мнозина наши видни мжже, Георги постѣпилъ въ на-

чалото на учебната 1868/9 год. и е свършил въ него II, III, и IV класъ.

Училището се управлявало и ръководило отъ наставници френци, които сж подържали въ него много строга дисциплина, която не се е нагласявала съ буйния темпераментъ на Георги и му е омръзнала. Освенъ това, той не билъ доволенъ и отъ учебната програма въ училището, затова пожелалъ да напусне лицей и да продължи учението си въ нѣкое срѣдно училище на западъ. Баща му удовлетворилъ неговото желание и въ края на учебната 1870/71 г., когато Георги свършилъ IV класъ, той го извадилъ отъ лицей.

Отъ 1852/863 г. насамъ нѣколко български младежи бѣха вече следвали хърватскитѣ срѣдни училища въ Загребъ, вследствие на което тоя градъ бѣше познатъ вече като културенъ разсадникъ. Не ще съмнение, че посредствомъ сжщитѣ младежи въ България се узнало, че живота тамъ е евтенъ и че обществото се отнасяло симпатично спрѣмо българитѣ. Тия съображения, а главно това, дето въ туй време е следвалъ въ Загребъ В.-Търновецѣтъ Михаилъ Сарафовъ, решили да се прати тамъ и Георги Златарски.

Той се явилъ въ Загребъ въ началото на учебната 1871/72 год. и постъпилъ въ IV класъ на реалната гимназия, въ която и завършилъ съ отличие срѣдното си образование въ края на юлий 1876 г.

Въ това време броятъ на българитѣ младежи въ Загребъ билъ вече значително увеличенъ. Златарски другарувалъ най-много съ Мих. Сарафовъ, Хр. Бѣлчевъ, сетне съ Никола Лазаровъ и Спасъ Бѣцовъ. Той, М. Сарафовъ и С. Вацовъ сж първитѣ българи, които сж следвали въ Загребския университетъ, като сж постъпили въ него въ началото на октомврий 1876 г. И тримата се записали въ философския факултетъ, и то Златарски въ отдѣла за природни науки, а тѣ въ физико-математическия факултетъ. Въ първия отдѣлъ тогава сж открили катедритѣ по ботаника и зоология, тъй щото може да се каже, че Златарски, заедно съ тримата хървати, които едновременно се записали въ сжщия отдѣлъ, сж първи студенти по естествена история въ Загребския университетъ. Единиятъ отъ тия хървати-съученици на Златарски е бившия професоръ при софийския университетъ, С. Юриничъ, който е писалъ доста за покойния си съученикъ Златарски.

Следъ общата подготовка Златарски се предава съ увлечение на любимата си наука — геологията, и въ 1880 г. издържалъ професорски изпитъ съ отличие.

Веднага съ завръщането си въ България, Златарски се поставя начело на минното и геологическото ни дѣло. До 1897 г., когато минава като

редовенъ професоръ въ университета, Златарски билъ държавния ни геологъ и минералогъ, той ръководилъ разкриването на природнитѣ ни богатства, като предварително ги добръ изучавалъ. Той не билъ чиновникъ. Веднага съ заемане високія постъ, Златарски се впусналъ въ изслѣдвания, защото много добръ разбиралъ, че да се знаятъ природнитѣ богатства на една страна, трѣбва да се изучи въ научно отношение. И започналъ Златарски да печата резултатитѣ отъ своитѣ издирвания и обиколки, сурови материали, които отпосле разширялъ и допълнилъ, та съгради отъ тѣхъ геологията на България. Тия му научни трудове и личнитѣ му срещи съ геолозитѣ почти на цѣла Европа сж му спечелили известностъ между ученитѣ лица и корпорации и поради това той е билъ почетенъ членъ на много учени дружества и академии, като е бивалъ избранъ отъ едни за редовенъ или действителенъ, а отъ други за дописенъ тѣхенъ членъ. И наистина, още отъ първитѣ си изследвания Златарски заема видно мѣсто въ реда на геолозитѣ въ Европа. Ние виждаме, че България е канена да вземе участие въ редица всемирни конгреси по геологията и въобще по естествознанието. И нашегто отечество е било добре представяно въ тия високо научни събрания отъ нашия пръвъ геологъ. Златарски е билъ на конгреситѣ въ Лондонъ, Виена, Парижъ, Петроградъ и пр. и пр. На единъ отъ тия конгреси той се е удостоилъ съ председателско мѣсто. Всички конгреси сж се завършвали съ дълги екскурзии въ съответнитѣ страни, така че той се е запозналъ основно съ геологическия строежъ не само на България, не само на Балканския полуостровъ, но и на цѣла Европа. Златарски е билъ въ лични познанства, въ прѣписка още отъ първитѣ времена съ най-виднитѣ познавачи на геологията отъ двата културни свѣта, Америка и Европа. Помагало му обстоятелството, че той е билъ човѣкъ съ голѣми способности и обширна ерудиция. Той знаелъ главнитѣ европейски езици: английски, нѣмски, френски и италиянски и всички почти славянски езици.

Г. Н. Златарски, бидейки членъ на българската академия на наукитѣ, съ своитѣ научни приноси помагалъ за повдигане на нейния престижъ въ България и странство.

Сжщо той е основателъ на Природоизпитателното дружество, председателъ на Земледѣлското дружество, виденъ членъ на всички ученолюбиви и културни наши сдружения.

Той е първия председател-основателъ на В.-Търновската дружба „Трапезица“ въ София, и до смъртта си вземаше най-живо участие въ нейния животъ. Пишещиятъ тия редове — пръвъ неговъ и дългогодишенъ секретаръ на дружбата, се усмѣлява да твърди, че само покойния бележитъ нашъ съгражданинъ Златарски можеше да основе „Тра-

пезица“ въ новата столица и да я постави на такова сериозни начала.

През април 1887 год. Златарски се оженил за Венка Сарафидова. Отъ тоя бракъ сж родени 4 деца: Анастасия, омжжена за д-ръ Леонидовъ, Вена, омжжена за адвоката Цв. Пупешковъ, Никола, младъ и обещаващъ столиченъ адвокатъ и Веселина, омжжена за сина на генералъ Бѣловъ.

Първитѣ признаци на болестъта, която покоси проф. Златарски, се появиха презъ зимата на 1904 год. Презъ лѣтната ваканция на 1906 год. той замина въ Емсъ да се лѣкува и на връщане отъ тамъ д-ръ Neusser въ Виена го прегледалъ и констатиралъ у него артериосклероза въ такава фаза, когато вече сърдцето и бѣбрецитѣ сж засегнати.

Оттогава Златарски захвана да се пази. На 18 октомврий 1908 год. въ 1 часа следъ пладнѣ, следъ завръщането си отъ едно събрание на професоритѣ, тъкмо когато се готвѣлъ да седне да обѣдва, той получилъ ужасна бѣбречна атака. Отъ тая болестъ той много отслабналъ.

Въ началото на юлий 1909 г. той заминалъ за родния си градъ В.-Търново ужъ на почивка. Но оттамъ предприелъ нѣколкодневна екскурзия въ Тръвненския балканъ, която безъ съмнение е ускорила смъртъта му. На 9 августъ вечеръта, с. година, следъ весело прекаранъ день вънъ отъ града между свои роднини, той починалъ внезапно, щомъ се завърналъ дома си, и тъкмо когато се тъкмѣлъ да излѣзе вече на публичната стѣгда, да чете лекции по любимата си наука на народа, да положи основи на народния университетъ.

Тѣлото му биде пренесено отъ В.-Търново въ София, дето на 11 августъ 1909 г. бѣ погребано въ почетенъ гробъ.

М. Московъ.

Освобождението на В.-Търново.

Най-сетне подиръ дълги борби, планове, кроежи, дипломатически извъртвания и политически спекули източниятъ въпросъ се разреши: руситѣ минаха на 14 срещу 15 юний Дунава и навлѣзоха въ предѣлитѣ на турската държава и потеглиха къмъ вътрешността ѝ, докато стигнатъ къмъ В.-Търново. Рускитѣ власти въ Петербургъ сж предполагали, че въ старата столица на България ще има много неприятелска войска и ще се дадатъ въ жертви най-малко 3—4000 души руси, докато се превземе този естествено и изкуствено укрепенъ градъ.

Ала въ това време въ В.-Търново имало само 3000 души турска войска, на която било възложено да защитава крепоститѣ му; имало е една малка артилерия и незначителна кавалерия. Наистина приготвявала се по-силна отбрана, но не могла да пристигне на време, и когато руситѣ дошли

вече въ В.-Търново, турскитѣ табори били далечъ единъ день ходъ.

Преди да кажемъ нѣщо за влизането на руситѣ въ града, нека споменемъ, какво е било положението на гражданитѣ въ тия сждбоносни дни, когато освободителитѣ се намѣрвали нѣколко ки лометра само далечъ отъ В.-Търново и когато сждбата на града се намѣрвала още въ ржцетѣ на петѣковния ни владетель.

Преди да минатъ руситѣ Дунава, турцитѣ имали надежда, че може да се размине войната, както се разминавала нѣколко пжти, обаче, като се научили, че руситѣ сж вече на дѣсния брѣгъ на Дунава, почнали сериозно да се стрѣскатъ и да се готвятъ да бѣгатъ. По-влиятелнитѣ, па и по-беднитѣ почнали да се приготвяватъ, като тварили нѣщата си на кола, на коне и изпращали всичко къмъ Шуменъ. Градътъ се изпразвалъ, останали само мжжетѣ и войската. Мнозина турци повѣржавали своитѣ стоки на българитѣ, като се надѣвали, че пакъ ще се върнатъ и ще си намѣрятъ кжцитѣ здрави.

Особенно турцитѣ се сплашили, когато Пенчо Еленчанина казалъ, че щомъ наближатъ руситѣ, българитѣ нѣма да оставятъ ни единъ турчинъ живъ. Турцитѣ се изплашили защото били по-малко отъ българитѣ, а така сжщо имало и малко войска въ града. Турцитѣ се ядосали на Пенча и го подирили да го убиятъ, като питали истина ли е това, което казва Пенчо. Георги Аврамовъ отива при архимандрита Стефана, който живѣлъ тогава въ кжщата на докторъ Казаски срещу училището приц. „св. Богородица“ и който билъ намѣстникъ на владиката. Тѣ се нагласили да отидатъ при пашата да му поговорятъ нѣщо за охраната на града и да го замолятъ да запази общинското управление, защото нѣколко турци турнали сѣно подъ него и решили да го запалятъ, щомъ се зададатъ руситѣ. Въ сжщото време намислили да кажатъ на пашата, че Пенчо не е въ ума си, за това брѣщо-ляви такива приказки. За това пратили дякона Григорий да се научатъ дали пашата ще ги приеме.

Презъ това време руситѣ наближавали и дали дори нѣколко сражения на турцитѣ недалечъ отъ града. Единъ черкезинъ се спуща отъ картала съ коня си и отива да отвори затвора и да пусне черкезитѣ, съ които искалъ да обере гражданитѣ. Ради Маждраковъ, Янко Станйоолу, П. Гирджиковъ и Георги Аврамовъ се събрали да отидатъ въ кжщата на хаджи Аля, единъ почтенъ турски гражданинъ, който живѣлъ въ кжщата си, която по-сетне купи Иванъ Дюлгерина срещу Владъ Владовата кжща къмъ срѣдната баня. Тамъ намѣрили и единъ бей.

— Вие сте дошли да искате милость, казалъ бѣятъ, но ние знаемъ, че ще ни изколите, щомъ се покажатъ руситѣ. Вие ги викате, знаемъ това.

Българитѣ направили опитъ да се оправдаятъ, но ни хаджи Аля, ни бейтъ поискали да по-верватъ.

Депутацията молила между другото хаджи Аля да не се пушатъ черкезитѣ, ако се иска да има миръ, защото ако се пуснатъ черкезитѣ отъ затвора, ще настане голѣма анархия и кланетата сж готови. Хаджи Аля не задоволилъ депутацията съ отговора си, за това тя отишла при пашата. Той отначало не искалъ да ги приеме, но следъ дълги молби и настоявания се принудилъ да я изслуша. Депутацията помолила пашата да нареди да се пази тишина въ града. Пашата се намѣрвалъ въ това време въ долниятъ етажъ на общинското управление, въ стаята, която е срещу сегашната стая на кмета. Той билъ доста смутенъ, но изслушалъ депутацията и обещалъ да запази града и населението. Въ това време паша въ В.-Търново билъ Кючукъ-саидъ, по-сетне садразаминъ въ Цариградъ. Много благороденъ човѣкъ.

За да се запази редътъ въ града, била наредена българска полиция. Българитѣ събрали измежду си пари и наели 68 души подъ главатарството на Ив. Барабанчика. На стражата не се позволявало да носи пушки, а само тояги. Мютесарифинътъ не позволилъ.

Въ това време Мехмедъ ефенди, сандѣкъ иминията, се върналъ отъ обиколка и съобщилъ, че идатъ черкези и палятъ, убиватъ и грабятъ кждето минатъ. Мехмедъ ефенди и хаджи Фирадъ отиватъ при пашата и му съобщаватъ всичко това като го замолили да се прати войска срещу черкезитѣ и да ги отбие да не навлѣзатъ въ В.-Търново. Това станало и тъй градътъ билъ още единъ пжтъ спасенъ отъ грабежи и пожаръ, може би. Черкезитѣ заминали по друго направление.

Ще попитате, защо властта се е грижила толкова за безопасността на българитѣ въ В.-Търново? Защото турцитѣ били малко, при това руситѣ настѣпвали вече къмъ В.-Търново, и турската властъ гледала да не се изложи, защото самитѣ турци можели да пострадатъ, макаръ по-голѣмата частъ отъ турскитѣ семейства и да били се изтеглили изъ града и да пжтували вече по шосето къмъ Османъ-Пазаръ и Шуменъ.

Въ петѣкъ било наредено да се приготви хлѣбъ въ всички фурни. Телянинъ съобщилъ, че въ сжбота ще се празнува деньтъ на султана, за това трѣбва хлѣбъ, а сжщо ще се стреля и съ топове и пушки за този празникъ, да не се плашатъ гражданитѣ. Но българитѣ знаели вече, какъвъ празникъ ще бжде на другия день, защото имало българи, които прониквали презъ турската цепъ и по околентъ пжтъ отивали въ руския лагеръ и съобщаватъ всичко; въ сжщото време се научали за пристигането на руситѣ. Руситѣ знаели го добре, колко войска има въ града, кжде е

разположена, знаели, че идѣлъ силенъ таборъ отъ Османъ-Пазаръ и трѣбвало да се бърза. При това българитѣ посъветвали руситѣ да минатъ презъ Картала, а не презъ Дервенето, гдето едно малко неприятелско отдѣление може да ги разбие. За това руситѣ предпочели да минатъ надъ село Бѣляковецъ и да се явятъ отъ къмъ западъ надъ града.

И ето къмъ 4 часа руситѣ се показали къмъ Бѣляковския пжтъ, отъ къмъ тази страна дето се намира днесъ гължбарника. Колкото турци имало тамъ въ цепъ, спуснали се къмъ Марино-поле и съобщили, че непреятелътъ приближава града. Турцитѣ гръмнали срещу руситѣ 105 топа и се изтеглили къмъ св. Гора, като дали само нѣколко вистрела. Пашата и изобщо турската властъ се намѣрвала въ града и последенъ пашата напусналъ В.-Търново. Кметътъ турчинъ, като видѣлъ, че отъ западъ на града неприятелътъ пристига, повиква Никола Бакалина и му дава ключоветъ на общинското управление. Въ това време напуца и пашата града. Българитѣ го запитали, кжде отива. Той имъ отговорилъ, че отива при семейството си въ Малкия-Чифликъ.

Палаткитѣ на турцитѣ били тамъ гдето се намѣрва първата казарма. Руситѣ се обадили съ нѣколко топовни гърмежи и се спуснали къмъ града. Престрелката се продължила много малко, и турскитѣ пушки и топове замлъкнали. Турската войска напуснала позицитѣ си и се изтеглила по шосето къмъ Шереметя. Въ лозята я посрещнали нѣколко селяни и накарали турскитѣ войници да си хвърлятъ пушкитѣ, които по-сетне населението прибрало съ кола. По шосето къмъ Османъ-Пазаръ изплашената турска войска срещнала тритѣ табора, които идѣли да подкрепятъ турския гарнизонъ въ В.-Търново, и казала, че руската войска е толкова, колкото пѣсѣкъ има въ морето. И тритѣ табора, подъ влиянието на тѣзи тревожни слухове се изплашили и се върнали.

Въ това време рускитѣ казаки се спуснали къмъ града. Единъ казакъ стигналъ дори до мѣстото, гдето се намира днесъ паметника, и се върналъ. Подиръ малко дошелъ съ нѣколко казака, които влѣзнали вече въ града и почнало да се чува тракането на конетѣ по търновскитѣ улици. Народътъ, отначало смутенъ се окуражилъ и бързишката наизкачалъ предъ портитѣ си. Подиръ казачитѣ почнали да се явяватъ руски войски, които състоели отъ една кавалерия и петнадесетата конна батарея.

Народътъ наизкачалъ съ китки въ ржце да посрѣща своитѣ освободители; освенъ това търновчанитѣ давали вода, вино, ракия на дошлитѣ руси. Радостта нѣмала край, нито се поддавала на контролъ. Всички ентузиазирани до самозабрава бързали, кой както може, да изкажатъ и радостта

си, и признателността си, и упоението си въ този тържественъ часъ, като гледали предъ себе си да се извършва едно велико събитие, което води тропението на петвъковното робство. Не малко били упоени отъ радостъ и рускитѣ войници, като гледали предъ себе си цѣлото търновско население да изразява по най-искренъ начинъ своя възторгъ на признателностъ до самозабрава.

Пристигнали генералъ Гурко и Чертлевъ и отиватъ право въ черкова св. Богородица да изкажатъ своята благодарностъ предъ Божия престолъ за помощта която имъ се изпраща въ тоя сждбоносенъ день. Черквата била пълна и съ българи. Надали другъ пжтъ бивала молитва толкова искрена и дълбока като този пжтъ. Следъ това билъ изпратенъ 6 хусарски полкъ да пази града откъмъ Османъ-Пазаръ и 2 орждия къмъ Елена.

Така на 24 юний (ст. ст.) В.-Търново билъ освободенъ отъ петвъковното иго и си отдъхналъ свободно

Турскитѣ власти въ В.-Търново въ това време били: Кючукъ Саидъ, билъ паша; Исмаилъ-ага, окръженъ началникъ; хаджи Ефенди, мюфтия; Мустафа Илми, кждия. Трѣбва да се признае, че всички били благородни хора и тѣмъ се дължи да бжде запазенъ града отъ разрушение и ограбване.

Официаленъ отдѣлъ.

Препись.

Протоколъ № 53.

Извънредна сесия на В.-Търновския градски общински съветъ.

Статия седма:

Председателътъ кметъ направи следния докладъ:

Известно Ви е, г. г. съветници, че миналата година идва бригада да проучи проектираната ж. п. линия В.-Търново — Севлиево.

Тази година предстои да се пикетира тази линия, за която целъ сж задължени В.-Търново, Севлиево и всички села, презъ които линията ще мине, да внесатъ достатъчно суми за изплащане пжтнитѣ и дневнитѣ пари за бригадата. Размѣра на тази сума ще зависи отъ времето, презъ което бригадата ще работи. Обаче, за да дойде бригадата и почне работа, необходимо е да се авансиратъ суми отъ заинтересованитѣ общини. Тѣзи суми възлизатъ на около

150,000 лв., отъ които нашата община ще трѣбва да внесе въ Българската Народна Банка — Софийски клонъ 50,000 лв. на безлихвенна текуща смѣтка № 777 на името на пом. началника на изучването Б. Д. Ж.

Господа, тази сума отъ 50,000 лв. ще трѣбва да внесемъ най-късно до 1 юлий н. г. когато и бригадата ще бжде тукъ за започване работа. Специаленъ параграфъ въ тазгодишния бюджетъ нѣмаме, за това ще Ви моля да се съгласите щото сумата отъ 50,000 лв. да се изпрати на речения адресъ за авансъ на бригадата като се вземе отъ § 42 гл. II отъ бюджета за 1927/28 фин. година.

Въ заключение председателътъ кметъ предложи на съвета да се произнесе по този въпросъ.

Всички присѣтствующи съветници подкрепили изложеното отъ г-на кмета, вследствие на което съвета единодушно

Р Е Ш И:

Да се внесатъ (50,000) петдесетъ хиляди лева въ Българската Народна Банка — Софийски клонъ на безлихвенна текуща смѣтка № 777 на името на пом. началника на изучването Б. Д. Ж., която сума да послужи като авансъ за пжтни и дневни и др. възнаграждения на бригадата, която дирекцията на желѣзницитѣ ще изпрати за пикетиране ж. п. линия В.-Търново — Севлиево. Сумата да се вземе отъ § 42 гл. II на бюджета за 1927/28 фин. година.

В ъ р н о,

При В.-Търновския градски общински съветъ.
Секретаръ: СТ. ПОПОВЪ.

Препись.

Заповѣдъ № 42

гр. В.-Търново, 21 юний 1927 год.

Подписаниятъ кметъ на гр. В.-Търново предъ видъ рѣшението на общинския съветъ съ протоколъ № 29 отъ 25 и 28 IV. 1927 год.

З а п о в ѣ д в а м ъ:

Всѣкакви жалби до общинския съветъ за намаление на данѣци, такси, отмѣняване и намаляване глоби и пр. се подаватъ въ 2 седмиченъ срокъ отъ вржчване на съобщението.

Подаденитѣ следъ тоя срокъ жалби не ще се разглеждатъ отъ общинския съветъ.

Кметъ: (п) Д. РАЕВЪ

В ъ р н о,

При В.-Търновското Град. Общ. Управление
п. Секретаръ: (п.) ИВ. ПОПОВЪ.

Х Р О Н И К А.

ПО СЛУЧАЙ 50 годишнината отъ освобождението на града — 7 юлий т. г. — въ заседателната зала на градския съвѣтъ ще бждатъ окачени портретитѣ въ увеличенъ форматъ на бившитѣ кметове на града отъ освобождението насамъ. На непредставенитѣ до сега портрети ще се запазятъ мѣста. При всѣки портретъ ще има кратки биографически бележки.

НА 26 м. м. въ църквата „Св. Никола“ Благотворителното дружество „Здравецъ“ за лѣтни ученически колонии отслужи панихида за упокоение душитѣ на починалитѣ свои почетни и редовни членове.

РУСКАТА КОЛОНИЯ въ града даде при голѣмъ успѣхъ на 26 того увеселение въ градската градина въ полза на рускитѣ инвалиди отъ войната.

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ на В.-Търновската Популярна Банка на 26 юний т. г., съ голѣма сериозностъ разгледа и разреши въ утвърдителенъ смисълъ въпроса за отпущането заемъ на Водния Синдикатъ „Янтра“ и на градската община.

На синдиката е разрешено да сключи заемъ въ размѣръ на 1,000,000 лева за покупка на дизеловъ моторъ, а на общината — 500,000 лева за покупка на помпочерпателни машини за новостроящия се водопроводъ.

НА КИНО-ФИЛМЪ ще бждатъ снети околноститѣ на града и тържествата по случай 50 годишнината отъ освобождението на града — 7 юлий т. г.

ЖУРИТО по премирането на представенитѣ модели за постройка паметникъ на падналитѣ войни отъ В.-Търновския гарнизонъ презъ войнитѣ 1885, 1912 — 1913 и 1915 — 1918 год. на 25 м. м. е дало I-ва премия на г. Светославъ Йоцовъ, отъ гр. Враца, II-ра премия на г. Ангелъ Спасовъ, отъ гр. Плевенъ и III-та премия на г. Владимиръ Владимировъ, отъ гр. Русе.

Въ единъ отъ близкитѣ броеве на в. „Велико-Търново“ ще дадемъ снимкитѣ и обяснителнитѣ записки на премиранитѣ модели.

КОЛОЕЗДАЧНИ НАДБѢГВАНИЯ станаха на 27 м. м. Присѣтствува секретаря на съюза на колоездачнитѣ д-ва г. Кехлибаровъ отъ София.

Отличиха се при състезанията: Дѣцата бѣгачи отъ Марино-поле Борисъ Димитровъ и Димитъръ Стефановъ.

Юношитѣ бѣгачи: Иванъ Димитровъ отъ В.-Търново, Ангелъ Богдановъ отъ София, Рачо Николовъ отъ В.-Търново и Исакъ Лазаровъ, отъ София.

Възрастнитѣ бѣгачи: Проданъ Георгиевъ отъ София, Димитъръ Рудневъ, Иванъ Ивановъ, и Петъръ Люцкановъ, отъ В.-Търново; Боянъ Захаревъ и Венко Лазаровъ, отъ София,

ОБЛАСТЕНЪ СЪБОРЪ на колоездачнитѣ д-ва отъ 5 дивизиона областъ е свиканъ въ гр. Габрово на 12 того.

ОКРЖНАТА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ на 27 того произведе търгъ за отдаване на предприемачъ довършването на Художествената занаятчийска академия, строяща се на „Боруна“.

ГРАЖДАНИТЪ — ИЗБИРАТЕЛИ, които желаятъ да се произведе референдумъ — допитване до народа, по решението на общинския съветъ за сключване заемъ въ размѣръ на 10 милиона лева, сж длъжни до единъ месецъ отъ днесъ да впишатъ това свое желание въ отредената за тази цель книга при секретаря на общината.

СРѢДНЯТА БАНЯ се отдаде чрезъ търгъ на предприемачъ за експлоатация до 31 мартъ 1930 г.

Тя има двѣ отдѣления: мъжко и женско, които ще работятъ постоянно.

Взети сж мѣрки отъ предприемача за създаване най-голѣми удобства за посетителитѣ.

ИЗДАДЕНА Е ЗАПОВѢДЪ най-строго да се следи за доброто качество на млѣкото. Замолватъ се и гражданитѣ да оказватъ необходимото съдействие на общинскитѣ органи, като съобщаватъ на време за забелезанитѣ непровѣрени и лоши млѣка.

ГОЛѢМЪ КОНЦЕРТЪ ще даде Габровското Музикално д-во на 3 того сутринта въ Модерния театъръ. Ще участватъ по-вече отъ 100 души оркестранти и хористи. Сжщото дружество вечерта въ хижата устройва срѣща съ мѣстното музикално дружество „Струна“.

В.-Търновско Град. Общ. Управление

Обявление № 4632

гр. В.-Търново, 28 юний 1927 год.

В.-Търнов. гр. общинско управление съобщава на интересующитѣ се, че на 6 юлий 1927 год. 3 часа следъ пладнъ ще се отдаде на предприемачъ по спазаряване отпечатването на избирателния списъкъ за 1927, 1928 и 1929 год. въ 100 екземпляра.

Желающитѣ да го отпечататъ да се явятъ на определения день за спазаряване. Залогъ 10% въ пари.

Списъка може да се види всѣки присѣственъ день при домакина на общината.

п. Кметъ: Г. РАНКОВЪ.

Домакинъ: П. П. БЕНДЖЕВЪ.

ПЕЧАТНИЦА

Ефремъ п. Христовъ

В.-Търново.

№ 374.